

การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารตามที่เป็นจริงและควรจะเป็นของผู้บริหารระดับกลาง
การสื่อสารแห่งประเทศไทย ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้า และในฐานะลูกน้อง

นางสาวธนิยา ประภากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานักศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา¹
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-495-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The perception of actual and should be managerial behavioral styles of
The Communications Authority of Thailand's middle administrators,
answered as supervisors versus as subordinates

Miss Thaniya Praphakarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Social Psychology
Department of Psychology

Graduate School
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-495-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารตามที่เป็นจริงและควรจะเป็นของผู้บริหารระดับกลาง การสื่อสารแห่งประเทศไทย ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้าและในฐานะลูกน้อง

โดย

นางสาว อณิยา ประภากร

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาภูมิ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุเมติ ให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ฉุดิวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. มีระพ อุวรรณโนย)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาภูมิ)

กรรมการ

(อาจารย์ จุ่งกุล บูรพาวงศ์)

กรรมการ

(อาจารย์ เวศี วัฒนาโกศล)

พิมพ์ด้นฉบับทักษิยอวิทยานิพนธ์ภายนอกในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

อนิยา ประภากร: การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารความที่เป็นจริงและควรจะเป็นของผู้บริหารระดับกลาง การถือสั่งแห่งประเทศไทย ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้าและในฐานะลูกน้อง อ.ที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวด 82 หน้า.

ISBN 974-636-495-2.

การวิจัยครั้มนี้มุ่งศึกษาการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารความที่เป็นจริงและควรจะเป็นของผู้บริหารระดับกลาง การถือสั่งแห่งประเทศไทย ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้าและในฐานะลูกน้อง ความเห็นทางทฤษฎีการวางแผนการจัดการ ของเบลคและมอลอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารในฐานะหัวหน้า เกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมการบริหารที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็น ไม่แตกต่างกัน
2. การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารในฐานะลูกน้อง เกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมการบริหารที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็น แตกต่างกัน
3. การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารที่เป็นจริง ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้าและ การตอบในฐานะลูกน้อง แตกต่างกัน
4. การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารที่ควรจะเป็น ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้า และการตอบในฐานะลูกน้อง ไม่แตกต่างกัน
5. การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารความที่เป็นจริง ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้า และการตอบในฐานะลูกน้อง ในประเด็นต่าง ๆ ของการบริหาร แตกต่างกัน
6. การรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารที่ควรจะเป็น ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้า และการตอบในฐานะลูกน้อง ในประเด็นต่าง ๆ ของการบริหาร ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ดันฉบับบทด้วยอิวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C643330 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: LEADERSHIP / MANAGERIAL GRID

THANIYA PRAPHAKARN : THE PERCEPTION OF ACTUAL AND SHOULD BE
MANAGERIAL BEHAVIORAL STYLES OF THE COMMUNICATIONS AUTHORITY OF
THAILAND'S MIDDLE ADMINISTRATORS, ANSWERED AS SUPERVISORS VERSUS
AS SUBORDINATES. THESIS ADVISOR : PROF. CHAIYAPORN WITCHAWUT, Ph.D.
82 pp. ISBN 974-636-495-2.

The purpose of this study was to study the perception of actual and should be managerial behavioral styles of the Communications Authority of Thailand's middle administrators, answered as supervisors versus as subordinates, based on Managerial Grid theory of Blake and Mouton.

It was found that

1. As supervisors, the perception of actual and should be managerial behavioral styles were the same.
2. As subordinates, such perceptions were different.
3. The perception of actual managerial behavioral styles answered as supervisors versus as subordinates was different.
4. The perception of should be managerial behavioral styles answered as supervisors versus as subordinates was the same.
5. The perception of actual managerial behavioral styles answered as supervisors versus as subordinates concerning various aspects of management was different.
6. The perception of should be managerial behavioral styles answered as supervisors versus as subordinates concerning various aspects of management was the same.

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร - วิชาชีวะ ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ได้ให้ความรู้ การแนะนำ ตลอดจน การแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ จึงควรขอกราบขอบคุณไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการกอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง และหัวหน้าแผนก ของ หน่วยงานทางด้านบริหาร และด้านทรัคmanagement การศึกษาแห่งประเทศไทย ที่ได้ให้ความ ร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความคุ้มครองด้วย คุณวีร์มล์ จันทร์ดี และคุณสิริลักษณ์ คงสิทธิ์ ได้ให้ความช่วยเหลือด้านเอกสาร และการจัด พิมพ์ต่างๆ

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้ความรัก การสนับสนุน และเป็น กำลังใจให้ตลอดมา และขอขอบคุณ คุณสันทนา ช่วยเจริญสุข และพี่ๆ เพื่อนๆ ทุกคน ที่ได้ ให้ความช่วยเหลือและค่อยให้กำลังเสมอมา

ชนิยา ประภากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย	
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์.....	19
ขอบเขตการวิจัย.....	19
คำจำกัดความ.....	20
สมมติฐานการวิจัย.....	22
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	22
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
กลุ่มตัวอย่าง.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	47
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	52
รายการอ้างอิง.....	55
ภาคผนวก.....	57
ประวัติผู้วิจัย.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน.....	24
2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ตามที่เป็นจริงและควรจะเป็นของผู้บังคับบัญชา ในการตอบฐานะหัวหน้า ในภาพรวมและโดยจำแนกตำแหน่ง.....	32
3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ตามที่เป็นจริงและควรจะเป็นของผู้บังคับบัญชา ในการตอบฐานะลูกน้อง ในภาพรวมและโดยจำแนกตำแหน่ง.....	34
4 เปรียบเทียบการตอบในฐานะหัวหน้า กับการตอบในฐานะลูกน้อง ของ ผู้บริหารระดับกลาง เกี่ยวกับการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหาร ตามที่ควรจะเป็น.....	36
5 เปรียบเทียบการตอบในฐานะหัวหน้า กับการตอบในฐานะลูกน้อง ของ ผู้บริหารระดับกลาง เกี่ยวกับการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหาร ตามที่ควรจะเป็น.....	38
6 ผลต่างระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้าและการตอบในฐานะลูกน้อง เกี่ยวกับการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารตามที่เป็นจริง ในประเด็นต่างๆ ของ การบริหาร.....	39
7 ค่าที่ของการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหารระดับกลาง ตามที่เป็นจริงระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้า และการตอบในฐานะลูกน้อง ในประเด็นต่างๆ ของ การบริหาร.....	41
8 ผลต่างระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้าและการตอบในฐานะลูกน้อง เกี่ยวกับการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหารที่ควรจะเป็น ในประเด็นต่างๆ ของ การบริหาร.....	43
9 ค่าที่ ของการรับรู้รูปแบบพฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหารระดับกลาง ตามที่ควรจะเป็น ระหว่างการตอบในฐานะหัวหน้า และการตอบในฐานะ ลูกน้อง ในประเด็นต่างๆ ของ การบริหาร.....	45

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1	แสดงตารางพฤติกรรมการบริหารการจัดการ.....	10
-----	--	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย